

Arenguvestluste läbiviimise kord

ÜLDSÄTTED

1. Arenguvestluste läbiviimise korra struktuur

1. Arenguvestluste läbiviimise kord koosneb kahest suuremast osast:

- 1) üldsätted;
- 2) protseduurireeglid.

2. Protseduurireeglid aitavad tagada sujuva arenguveestluste korralduse ja määratleda vastutuse ning vormid võimaldavad infot hallata ja säilitada ühtse standardi järgi.

2. Arenguvestluste läbiviimise põhjendus

1. Iga õpilase jaoks on tähtis enda saavutustest ja igal lapsevanemal oma lapse saavutustest klassijuhatajaga vestelda. Igapäevasest kontaktist, ehkki see on väga oluline, ei piisa.

2. Arenguvestlus annab võimaluse süsteemse ja personaalse kontakti loomiseks iga õpilase ja lapsevanemaga.

3. Arenguvestluse mõiste

1. Arenguvestlus on arvamuste vahetus, mis peab viima üksteise paremale mõistmisele, suurendama õpilase õpitahet ning entusiasmi.

2. Arenguvestlus on regulaarne, hästi ettevalmistatud vestlus, kus arutatakse õpilase tulevikuplaane, pädevuste omandamise võimalusi ning lepitakse kokku tulevase perioodi tegevuste suhtes.

3. Arenguvestluse käigus arutatakse, kuidas saab õpetaja õpilase püstitatud eesmärkide saavutamisele kaasa aidata.

4. Arenguvestluse ajaks on nii õpilane kui õpetaja läbi mõelnud, mida soovitakse arutada seoses õpilase isikliku arenguga.

4. Arenguvestluste eesmärk

1. *Arenguvestluse laiemaks eesmärgiks on* saavutada õppekavas sätestatud kasvatusesmärgid ja:

- 1) kasvatada intelligentset inimest, kes tahab ja oskab end kujundada isiksuseks;
- 2) oskab oma tegevusi kavandada, seada tegevuseesmärke ja näha ette oodatavaid tulemusi,
- 3) võtta vastutust suhtlemises ja olla innovatiivne;

4) tuleb toime eluga muutavas ühiskonnas;

2. Arenguevestluse konkreetsemad eesmärgid on:

- 1) anda hinnang õppekavas sätestatud kasvatusesmärkidest tulenevatele pädevustele õpilase eneseanalüüsi kaudu;
- 2) täiustada suhteid õpilaste ja lapsevanematega;
- 3) ennetada probleeme, mis võivad tekkida lapse arengus;
- 4) juhendada, nõustada õpilast ja lapsevanemat õppimise, õpetamise ja kasvatamise valdkonnas;
- 5) õpetada tegema valikuid edasisel haridusteel;
- 6) leppida kokku eeloleva perioodi eesmärgid ja arenguplaan;
- 7) aidata kaasa sellele, et õpilane tõstaks enesehinnangut;
- 8) saada tagasisidet õpilase arengu toetamiseks ja jälgimiseks.

3. Iga õpetaja ootuseks on, et:

- 1) õpilased saavutaksid õppekavas sätestatud pädevused;
- 2) koolis valitseks õpilase arengut toetav õhkkond;
- 3) iga õpilasega toimuksid vähemalt üks kord aastas arenguevestlused, mille eesmärgiks oleks vastastikune tagasiside.

4. Iga õpilase lootuseks on:

Et parandada ja täiustada oma oskusi, peavad õpilased teadma, milliste eesmärkide saavutamist neilt oodatakse ja millised on arenguevestluse eesmärgid. Õpilased vajavad kedagi, kes aitaks neil vastata küsimusele: kuidas saaksin senisest paremini enda arengule kaasa aidata.

5. Arenguevestlus kui vastastikune kokkulepe

1. Klassijuhataja ja õpilase vaheline vastastikune kokkulepe sõlmitakse arengueesmärkide püstitamise ja nende saavutamise teede sõnastamise kaudu.
2. Arengueesmärgid defineeritakse selgelt ja reaalsed võimalused nende saavutamiseks arutatakse läbi.
3. Õpilase arengueesmärgid sõnastatakse nii, et õpilane ise on nendega nõus.
4. Õpilase arengueesmärgid on seotud õpilase eneseanalüüsiga ning nende eesmärkide saavutamist on võimalik jälgida ja mõõta.

6. Arenguevestlus ja juhendamine

1. Klassijuhataja saab asjatundlikult juhendada õpilasi ja lapsevanemaid ainult nendes

küsimustes, mis puudutavad õppimist, õpetamist ja kasvatamist.

2. Probleemid, mis kerkivad arenguestlusel ning ei puuduta õppimist, õpetamist ja kasvatamist, lahendab klassijuhataja nõustamise teel.

7. Konfidentsiaalsusnõuded arenguestluse läbiviimisel

Õpilase eneseanalüüsi tulemused on konfidentsiaalsed.

8. Arenguestlus ja hinne

Arenguestlus tulemused ei mõjuta õpilaste hindeid.

PROTSEDUURIREEGLID

9. Arenguestluste läbiviimise aeg

1. Arenguestlust viiakse läbi regulaarselt üks kord aastas.
2. Arenguestlus õpilasega toimub võimaluse korral perevestlusena.
3. Arenguestluse kestvusaeg on umbes 50 minutit.
4. 1. kl täidab küsitluslehe lapsevanem.
5. 2. kl toimub vestlus välise hindamise põhjal.
6. 3. kl alates toimub arenguestlus õpilase eneseanalüüsi põhjal.
7. Kui arenguestlust ei ole põhjendatult võimalik mõne õpilase või lapsevanemaga läbi viia, siis toimub see vastavalt võimalustele kas ainult õpilase või lapsevanemaga.
8. Arenguperioodiks on üks aasta. Vajadusel võib arenguperiood olla lühem või pikem.
9. Arenguestluse läbiviija on klassijuhataja.

10. Arenguestluste läbiviimine õpilaste liikumisel ja õpetaja vahetumisel

1. Õpilase liikumine

- 1) Kui õpilane saabub õppeaasta keskel teisest koolist, siis toimub mittekordaline arenguestlus õpilasega kuue kuu möödudes.
- 2) Õpilase lahkumisel koolist kehtivad edasi kõik arenguestlust puudutavad konfidentsiaalsuse nõuded.

2. Klassijuhataja vahetumine

Klassijuhataja vahetumisega kehtivad kõik õpilasega tehtud kokkulepped kuni järgmise arenguestluseni. Uus klassijuhataja on kohustatud aktsepteerima kõiki õpilase arenguga seotud kokkuleppeid.

11. Arenguestluste ettevalmistamine

1. Nii klassijuhataja kui õpilane peavad mõlemad arenguestlusteks ette valmistuma.
2. Klassijuhataja peab koostama õpilasele täitmiseks eneseanalüüsi lehe.
3. Õpilasele tuleb anda eneseanalüüsi leht vähemalt kaks nädalat enne arenguestlust.
4. Nädal enne arenguestlust toob õpilane täidetud eneseanalüüsi lehe klassijuhatajale.
5. Arenguestluse ajaks peab klassijuhataja olema õpilase eneseanalüüsiga tutvunud.
6. Klassijuhataja koostab enne arenguestlust vestluse läbiviimise orienteeruva kava.
7. Klassijuhataja püüab kavandamise kaudu ennetada vestluse käigus tekkivaid probleeme ja loob alternatiivid nende käsitlemiseks.
8. Arenguestlus viiakse läbi privaatses kohas ilma segavate asjaoludeta.
9. Ruum tuleb muuta mugavaks ja kõrvaldada tuleb võimalikud segajad. (Ruumis ei tohi heliseda telefonid, ei ole kolmandaid isikuid, pidevalt ei käida ruumis, ukstel on teade ruumis toimuvast arenguestlusest.
10. Kui õpilase ja lapsevanema jaoks on tegemist esimese arenguestlusega, siis klassijuhataja selgitab eelnevalt kasutatavaid vorme ning arenguestluse läbiviimise protseduuri.

12. Arenguestluste dokumenteerimine

1. Arenguestlused dokumenteeritakse.
2. Dokumentatsioon sisaldab täidetud vormi.
3. Arenguestluse aruanne täidetakse arenguestluse käigus.
4. Aruanne kinnitatakse õpilase, lapsevanema ja klassijuhataja allkirjaga.(Lisa1)

13. Arenguestluste läbiviimine

1. Edukas on selline arenguestlus, mille käigus eelkõige õpilane aga ka lapsevanem saavad väljendada enda mõtteid, seisukohti ja arvamusi (õpilane või lapsevanem räägib 80 protsenti ja klassijuhataja 20 protsenti).
2. Vestluse käigus peab õpilasele ja lapsevanemale jääma aega kommentaarideks, küsimusteks, ettepanekuteks ja arvamusteks.
3. Arenguestlust võiks näiteks alustada sellest, et paluda õpilasel öelda oma arvamus selle kohta, kui hästi ta enda arvates on täitnud eelmise arenguestluse ajal kokkulepitut.
4. **Arenguestluse võib klassijuhataja planeerida järgneva kava alusel:**

Vestlus õpilasega:

- 1) Õpetaja annab õpilasele teada, millele arenguestlus keskendub, kaua kestab ja mis on arenguestluse eesmärk.
- 2) õpetaja tunnustab õpilase püüdlusi. Tunnustab ka õpilasi, kes ei ole saavutanud küll eesmärke, aga on üritanud. Õpetaja palub tuua õpilasel mõned näited selle kohta, kus õpilasele tundub, et ta on täitnud oma eesmärgid. Vajadusel aitab õpetaja positiivsete näidete leidmisel.
- 3) õpetaja küsib põhjendusi ja selgitusi ja näiteid selliste olukordade, käitumiste (pädevuste) kohta, kus õpilane näeb oma arenguruumi.
- 4) Kui õpilane tunneb vajadust mingi probleemi lahendamiseks, siis püüab õpetaja leida lahenduse, mis on neile mõlemale vastuvõetav ning elluviidav kolmandaid osapooli kaasamata.

Vestlus lapsevanemaga:

- 1) Õpetaja viib läbi vestluse lapsvanemaga, et välja selgitada, kuidas aidata lapsevanemat lapse arengu toetamisel ning õpilase arengueesmärkide saavutamisel.
 - 2) Vajadusel juhendab õpetaja lapsevanemat.
 - 3) Koostatakse ühiselt tegevusplaan.
 - 4) Saavutatakse kokkuleppe ning õpetaja paneb selle arenguestluse aruande lehele kirja.
 - 5) Pärast vestlust analüüsib õpetaja vestluse tulemusi.
 - 6) Õpetaja täidab lõpuni arenguestluse aruande lehe.
5. Arenguestluse käigus antav tagasiside õpilasele peab olema konstruktiivne ja arendav. Sagedasti tuleb kontrollida, kas räägitu on arusaadav.
6. Tagasiside on efektiivsem, kui
- 1) on seotud vastastikuselt aktsepteeritavate eesmärkidega;
 - 2) on seotud ainult tegevustega, mille üle õpilane ise kontrolli omab.
7. Arenguestluse käigus antav tagasiside lapsevanemale peab olema konstruktiivne. Juhendamine peab olema arusaadav ning pakutud lahendused olema aktsepteeritavad nii lapsevanema kui klassijuhataja poolt.
8. Arenguestluse lõpus kinnitab nii õpilane kui klassijuhataja allkirjaga arenguestluse aruande, näidates, et nad mõlemad on kirjapanduga nõus ning on kokkulepetest selgesti aru saanud.
9. Õpilane koos lapsevanemaga ja klassijuhataja saavad arenguestluste aruande koopia.

14. Järeltegevused

1. Arenguestlusel saavutatud kokkulepete alusel võivad toimuda mitmed järeltegevused: täiendav arenguestlus, juhendamine, saavutatu hindamine ning kokkulepete korrigeerimine,

täiendav juhendamine jne.

2. Kokkuleppel õpilase ja/või lapsevanemaga kaasatakse arenguestluse järeltegevusse ka teisi õpetajaid ja koolitöötajaid ning vajadusel õpilase elukohajärgse valla- või linnavalitsuse korraldava struktuuriüksuse esindajaid või ametiisikuid.

15. Hinnangu andmine arenguestlusele

1. Hinnangu andmisel tuleb keskenduda järgnevatele küsimustele:

- 1) Kas õpilased ja lapsevanemad teavad enne eelseisvat arenguestlust, millest räägitakse?
- 2) Kas õpilastel ja lapsevanemal on koopia eelmise aasta arenguestluse aruandest?
- 3) Kas klassijuhataja loob avatud, vestlust soodustava õhkkonna arenguestluse alguses?
- 4) Kas arenguestlus on keskendunud nende probleemide väljaselgitamisele, mis takistavad õpilasel koolis veelgi paremini õppimast?
- 5) Kas vestlused julgustavad keskenduma lahendustele?
- 6) Kas lahendusteel, milles kokkulepped saavutati, on vastuvõetavad nii klassijuhatajale kui õpilasele?
- 7) Kas järgnevas arenguperioodiks on eesmärgid kindlaks määratud?
- 8) Kui kriitika on vajalik, kas siis vestlus on suunatud tegevuse, mitte isiku suunas?
- 9) Kas õpilasele ja lapsevanemale on antud küllaldaselt aega nende teemade käsitlemiseks, mis kerkivad esile vestluse käigus?

16. Arenguestluse korraldamine ja vastutus

1. Arenguestluse korraldamine

- 1) Arenguestluste protsessi koordineerib ja vastutab nende toimumise eest õppealajuhataja
- 2) Vastutus kõikide protseduurireeglite täitmise eest lasub klassijuhatajal.
- 3) Arenguestluse viib läbi klassijuhataja.
- 4) Arenguestluse läbiviimise kuupäeva lepib personaalselt õpilasega ja lapsevanemaga kokku klassijuhataja.
- 5) Arenguestlus toimub õppeaasta jooksul.

2. Kompetentsuse tagamine

- 1) Õppealajuhataja tagab klassijuhatajate kõrge asjatundlikkuse, rakendades vajadusel konsultatsioone ekspertidelt ning täiendkoolitust.

3. Protseduuride ja tingimuste muutmine

- 1) Arenguvestluse protseduuri ja tingimuste muutmise ettepanekuid on võimalik pidevalt teha kirjalikult õppealajuhatajal.
- 2) Muudatuste sisseviimisel hakkavad need kehtima uuest õppeaastast.

ARENGUVESTLUSE PROTOKOLL

Osalejad:
Aeg:
Senised saavutused:
Anded:
Huvid:
Tegevuskava: Õpilane: Vanemad: Õpetajad/kool:
Märkused/ettepanekud:

Õpilase allkiri:

Vanemate allkirjad:

Õpetaja allkiri: